

ס'כורו האישי של המחזאי שמצא את עצמו השבוע שוקע בחובות של רבבות ל"י נשארתי לבדי בתוך הלילה!

יהודי 40 אלף דולר כדי לבנות בית ילדים לזכר אשתו, אין כל סיבה שאי אפשר יהיה לארגן כספים לתיאטרון. יש לי ידידים טובים שם. כל השמועות שאני עומד לג' סע עכשיו לאמריקה אינן נכונות. יכ לתי לנסוע עוד בשעה שהתנהל המסע נגדי. אבל אם אחרי חודש אראה שדוריים לא הצ' ליה לגייס כספים, עלול להיות שגם אני אסע. אולם לא אסע בלי אישורם של בעלי החובות שלי.

מביגי' — עז ראש

י תכן שגם יש כלפי דעת קהל עוינת במידה מסוימת, בגלל מה שאירע סביב המחזה זרוק אותו לכלבים, שהגורל הא מ' לל גרם שהוא יוצג בשעה שהממשלה עמדה לחוקק את חוק העתונות. זה היה לגמרי במקרה. בן-גוריון רצה במשך שנתיים לר' אות אותי וניסה להיזכר עמי אחרי הצגת בערבות הנגב. לא הלכתי. עד שפעם ידד אחד שלי מבית-שערים, העלה בפני טענה בשעת משחק שח. יש לי כל מיני רעיונות בקשר לאלחוט בצה"ל. הוא רצה להפגש עם הרמטכ"ל ולא נתנו לו. הוא אמר שגם יכול היה להפגש עם הזקן, אולי היה עוזר לו. צילצלת לנחמיה ארגוב וקבעתי פגישה עם בן-גוריון. הוא נתן לי אז על הראש בקשר לבערבות הנגב.

אחריכך נפגשנו פעם בבית הסופר. זה היה איזה טקס של כל חתני פרס ביאליק. הוא ראה אותי שם ואמר: יגאל אתה כאן, חשבתי שאתה בהליבור. אמרתי לו אז שיש לי 18 בחודש הצגת בכורה והי' מנתי אותו לבוא. הוא אמר לי אז: הא, ה' בחודש עוד רחוק. לפני הצגת הבכור' רה נישתי למוזיקה יצחק נבון ואמרתי לו: תסדר שהזקן יבוא. ואחריכך הוא ישב ומחאכך באופן הפגנתי. אז מה אני אשם שח' ניצל את זה? מחר הוא יכול לנצל משהו אחר.

מזד או נוקיאוט

י שבוע אספתי את שחקני התיאטרון ואמרתי להם שעד שלא אעמוד על הברכיים, אמשך להיאבק על האידיות של סדן. אמרתי להם שאני מוכן לכל צורה של הנהלה אמנותית, אפילו קולקטיב. הם לא קיבלו זאת וביקשו שאמשך. סיכמנו שלא נלך יותר לאולמות שצטרך לתת להם פיקס, אלא רק לכאלה שעובדים על אחי' זים. יתכן שאז הסכום המתקבל אינו גדול, אבל משכורת השחקנים מובטחת. יכול לה' יות שלמחזה הבא יאיר המול פנים. הנה בורג' ואל יוצא עכשיו עם שני קוני למל לדרך המלך. מיקו אלמו כיסה עם הצגת פרנסיה ראש נזר חובות של ארבע שנים. כל זמן שאנשים ממשיכים להיאבק יש עוד תקווה. גם אם אקבל נוקיאוט, אני אמשך לומר שזה היה מעשה טוב, ואיני מצטער עליו אף רגע. זה שאני עכשיו לבדי בתוך הלילה, איננו שייך לענין. יש סכנה שאינו נהפך לאומה לבטנינית קטנה אם המדינה כגוף לא תחשוב על פתרון ענייני-הרות. בארצות אחרות יש מצננים. פה אין, ותר' בית רוצים. על האנשים להבין שאין הם עושים חסד למישהו. או שישמו כתף, או שיפסיקו לדבר על רות ועל עם הרות.

לפני שנה וחצי בלבד זכה המחזאי יגאל מוסינון לכבוד גדול. ראש הממשלה בכבודו ובעצמו טרח להפגין לו אהדה בהצגת הבכורה של המחזה "זרוק אותו לכלבים" (ראה תמונה). שנראה כאילו נכתב כמי יוחר לפי הזמנתו כדי ללחום ב"העולם הזה". מאז עבר מוסינון כמה הרפתקות, התחתן עם בתו של מיליונר אמריקאי, הקים לעצמו תיאטרון בשם "סדן" ונראה כאילו יצא לדרך-המלך של הצלחה כחיים. אולם השבוע היה מצבו של מוסינון ככל רע. הוא היה שוקע בחור' בות, הסתבך בצורה שנראתה כחסרת-מוצא. נאמן למסורתו לתת לכל אדם הרוצה בזאת הזדמנות בלתי-מוגבלת לענות על ביקורת המוסחת בפניו, מפרסם בזה "העולם הזה" את דבריו של המחזאי, כפי שמפרסם לכתב העתון.

מאת יגאל מוסינון

אותי השבוע לבירור במשרד העבודה, על אי-השלום משכורת. אני אלך לשם. אספר להם שלפני שנה שיחקתי בשבת השחורה באהל. ועד היום מגיעים לי 600 ל"י, ולא תבעתי את האהל לבירור. אילו היה המצב כזה, שכל חוב שתיאטרון חייב לשחקן היה הולך לבירור, או הבימה היום, הקאמרי מחר והאהל מחרתיים, היו סוגרים את ה' עסקים. כשאדם נכנס למקצוע הזה הוא יודע שהוא עשוי לקבל מחאות-כספיים, אך הוא עלול גם לא לקבל משכורת בזמן. שום תיאטרון בארץ לא היה מחזיק מעמד אילו כולם היו אינה כרמל.

לי עצמי אין כלום. אין לי שום רכוש. אני גר בדירה שכורה מרוהטת, שהריהוט בה גם כן אינו שלי. היה לי פריגידה. מכרתי אותו כדי לשלם צ"ק. זה שאבי אש' תי הוא מיליונר אינו אומר דבר. כאשר עמדתי להתחתן עם דוריס, הוא בא הנה ואמר לי במלודן שהוא יתן לי 50 אלף אם אחזר עליה. אמרתי לו: אם דוריס תסכים, תשומר את הכסף בכיס, ואם לא תסכים תשומר את הכסף בכיס. זאת ה' טעות הכי גדולה שהתחנתי עמה עביר הכסף. בפיפט אבניו בניו-יורק אפשר ל' השיג מיליוניות הרבה יותר בטוחות.

אשתי דוריס נסעה עכשיו לאמריקה כדי לארגן חוג של ידידי תיאטרון סדן. אני חושב שאפשר יהיה לארגן כספים למען התיאטרון. אם קבוצת גניגר קיבלה מאיה

התיאטרון אמנם שרוי במצוקה, אבל אנח' נו בכל זאת ממשיכים, אמנם לא באותו הסמפ. בשבוע הבא אנחנו מתחילים ל' עבוד על מחזה של יורם מסמור. ואני מא' מין שנצליח לצאת מהעסק. יכולים לחשוב שאני לא טוב בתור מנהל התיאטרון. שיח' ליפו אתי. אינני רוצה להיות הבוס. אני אמשך לתת כתף, מיכן לכתוב ולעשות כל דבר. אני מוכן למסור את התיאטרון למשה שמיר, אהרון מגד וניסים אלונה, שיהלו אותו ואני אהיה רק שוליה.

כרגע מתקבל הרושם שאני מציג בסדן רק מחזות שלי. אמנם ה'20 אלף ל"י של החובות הם על אחרייתי, אולם סדן אינו חנות פרטית שלי. הייתי רוצה שדרמטורגים ישראליים יבואו ויתנו כתף. כבר עכשיו יש שני מחזאים צעירים שהגישו לנו את מח' זותיהם, והם מכניסים אותי ואחרים בכיס. אלא מה, צריך לשבת אתם כמה שבועות, לעבור על החומר ולשנות כמה דברים. ב' מצב של היום אין לי זמן לכך. אני בטוח שאילו סדן היה מצליח להעלות על הבמה רק שני דרמטורגים מקוריים, כבר היתה לו זכות קיום. אני עשיתי פעם מעשה טוב בימי חיי, אם חושב שזה היה המעשה הזה — תיאטרון סדן למחזאות מקורית.

לא משכורת, מחאות-כספיים

י סימן הראשון של ההסתבכות היה השבוע. השחקנית אינה כרמל תבעה

י את תיאטרון "סדן" הקמתי כדי אקציה ל-500 בתי-הקולנוע שישנם בר' ארץ. עשו לנו כאן חגיגות עשור, בחרו אפילו את יין העשור. אבל לא עשו שום מחזה מקורי אחד. ומה ערך יש לחגיגות כאלה?! החלום שלי היה תמיד להקים תיאטרון שיפעל מחוץ לתלאיבי. רציתי להקים תיאטרון בבאר-שבע למשל. אחרי שהוקם סדן, הזמנתי את דוד טוביה, ראש עירי' באר-שבע, להצגה. הוא שאל כמה יעלה להחזיק תיאטרון כזה. אמרתי לו שזה צריך לעלות בערך כמו שעולה הח' וקתם של שמונה פועלי נקיון. זאת היתה כנראה מעמסה כבדה מדי בשבילו. לא יצא מזה כלום.

דיברתי עם ראש מינהל ההסברה, שה' תמיכה בתיאטרון היא פינקציה ישראלית. הוא הבטיח לעזור. אמרתי לו שמדברים אצ' לנו הרבה על רות. כאשר רוצים לספח משהו במדינה הנות עושים זאת. כאשר חושבים שצבא זה חשוב אז עושים את צה"ל. כאשר חושבים שהסכניון חשוב, דר' אנים לו. רק בשטח הרוח לא עושים כלום. עובדה היא שמשורר כאורי צבי גרינברג חי אצלנו חיים דלים, אם להתבטא בעדינות. סופר כמו משה שמיר, שקיבל את פרס ביאליק, חייב להיות גם עתונאי. בכל אספה פוליטית מדברים על כך שאנחנו עס'ה-הרות. אולם ישנם רק 20 איש שעושים את זה. אולי הם עושים את זה רע, אבל אין יותר טובים.

את תיאטרון סדן. פלוס באר-שבע, ראיתי כמעשה חלוציות, בלי מרכאות. רק מטורף יכול לחשוב שתיאטרון אפשר לעשות רחמים. מה יש לי מזה?! רק צרות ודאגה. אבל עשיתי את זה. מפני שאני מאמין כי יש צורך לעשות זאת, ושאפשר להעלות דרמטורגים מקוריים חרישים על הבמה. בתחילת הדרך הובטחה לי העזרה. נציג תל"ם הודיע במסיבה חגיגית, בנוכחות 100 איש, שהם יקנו ממני 50 הצגות. אילו היו לוקחים 25, מצבנו היה טוב. המועצה לחברות ולאמנות, שבראשה עומד עורך-דין שפירא, הבטיחה לנו תמיכה כספית. מהודע הפועל של ההסתדרות קיבלנו 2500 ל"י. השקעתי את כל הכסף שהיה לי בתיאטרון. לקחתי הלוואות על חשבון ההסתבכות של ההורים הטובים. אילו ידעתי שאני יקימו מה שהבטיחו, הייתי מפסיק הכל מזמן.

שמיר, מנר או אדוני?

י א היינו זקוקים להרבה כסף כדי לקיים את התיאטרון. אנחנו בסך הכל 11 איש, בהם רק שני אנשי מנהלה. מה שצריכים להוצאות שוטפות, למשכורת ל' שחקנים, למודעות ולשכירת אולמות, הוא 5000 ל"י לח'דש, מלבד התשלומים לתפ' אורה, למחזאי ולכמאי, שהם בבהינת הש' קעה. חשבתי שסדן יהיה תיאטרון קטן, לא מסורבל, שיוכל להגיע לכל מקום-ישיב מחוץ לתלאיבי. תלאיבי רואה די. הבימה לא יכולה להציג באילת. אנחנו היינו יכו' לים להציג באילת תמורת 300 ל"י.

אולם התברר שהיננו צריכים להילחם כמו דון קישוטים מול הליבור. בעלי האולמות לוקחים תמורת השכרת האילם לתיאטרון, את הסכום שיוכל להכניס להם סרט הליבורי. וכך קורה, שאם יש לך הכנסה, אתה עובד בשביל בעלי האולם, שהקריטריון שלהם הוא מסחרי בלבד. כך הסתבך המאזן הכספי שלי, ונכנסנו לחור' בות המגיעים בערך ל-20 אלף ל"י.

פאעצבים בטלביה, ואת הד"ר ירמולוביץ, הפסיכיאטר היחיד של מחז' תלאיבי. מהות התיביעה: בקשת פיצויים על סכום של 20 אלף ל"י על גירמת עגמת-נפש, נזק לבריאות, נזק לשמו הטוב ובושה רבה. הנתבעים, טען אלברט בכתב-התביעה, גרמו לכליאתו במוסד לחולי-רוח, מבלי שבדקו והובילו שהיו מסמכים לכך. היתה זו תביעה חמורה מאוד. כי מלבד תביעת הפיצויים של אלברט, קובע החיק לטיפול חולי-נפש, כי רופא שהוציא תעודת אישפוז מבלי שעשה מאומה כדי להיווכח אם האיש חולה או לא, צפוי למאסר של 10 שנים.

ל' קבע כי אכן הוא חולה-לב אנוש. שמונה ימים אחרי מעצרו בבית-החולים, שוחרר אלברט והוחזר לביתו. **י נזק לשם טוב.** אולם אלברט לא חזר אל המרפסת שלו, בה נהג לשבת יומיומי. הוא ראה בהכנסתו לבית-החולים לחולי' רוח בהשפעת משפחתו, ללא כל בדיקה רפואית מוסמכת, פגיעה בחופש האזרח. השבוע הגיש אלברט, באמצעות עורך-הדין ישראל היק, תביעה משפטית נגד הרופא הפרטי שבדק אותו, ד"ר חיים ניגר, ונגד קופת חולים. נוסף עליהם תבע לוי לדין את ד"ר קרולינה מאיר, רופאת עצבים בקופת-חולים, את ד"ר שמאי דוידסון, רר'

התגברו עליו. כך הוכנס אלברט לוי לבית' החולים למחלות-רוח טלביה, שבירושלים. למרות התנגדותו הולבש אלברט בבגדי חולה-רוח מסוכן, הוכנס לתא אחד עם עוד חמישה חולי-רוח שהיו במצב של הש' חוללות. בפני הרופאים ניסה הוא לטעון כי הוא בריא בהחלט. אולם מאום לא עזר. רופא בית-החולים בדקו, ובפקודתו הוזרקו לו ארבע זריקות לרגלי ליום. רק אחרי חמישה ימים, כאשר טען כי הוא חולה-לב אנוש, נלקח אלברט לבית' החולים הדסה בירושלים, שם נבדק על-ידי הפרופסור דרייפוס, שגער בפניו ברופא בית-החולים לחולי-רוח על הוריקות שניתנו

צום החליטה אשתו של אלברט להזמין רופא שיבדוק את מצב בריאותו, ואם אין הצום משפיע על ליבו החלוש. הרופא בא, שוחח עמו מעט והלך. למחרת הופיעו שני גברתנים בדירות של אלברט, הודיעו לו כי הם נשלחו מטעם הפסיכיאטר הד' חווי בקריה, וכי עליו לבוא עמם לבדיקה. כאשר טיבר אלברט, איימו עליו השניים להזיק משהו להוריקו לו זריקה. כדי למנוע שערוריה, ניאות אלברט ללכת. הם לקחו אותו במכונית. כעבור רגעים מספר הבחין אלברט כי במקום לקריה הם לוקחים אותו לירושלים. לא ניסה להת' נגד, איים לקפוץ מהמכונית, אולם השניים